

„List zo Strednej Európy“

Stojíme pred humanitárnou katastrofou ohromujúcich rozmerov. Stovky tisícok utečencov z Blízkeho Východu a Afriky hľadajú v našej spoločnej Európe záchranu, bezpečnosť a podmienky pre normálny život. Nie tak dávno sme na jej brány klopali my.

Našou reakciou nemôže byť odmietnutie. Žiaľ, v našom regióne počúvame priveľa takýchto hlasov. Po r. 1989 sa v integrovanej Európe ozývali pochybnosti o tom, či nová Stredná Európa od baltických krajín po Rumunsko a Bulharsko, je vzhľadom na svoje dejiny, politické tradície a hospodársku situáciu vôbec schopná integrácie. No v priebehu posledných, ťažkých desiatich rokov, hlavná hrozba neprichádzala z našej časti Európy.

Dnes však v rámci zjednotenej Európy znovu ožíva tento rozkol. Tentoraz má morálny rozmer. Ide o našu schopnosť prejaviť súcit a poskytnúť praktickú pomoc zúfalým utečencom. Iste, nie my nesieme zodpovednosť za destabilizáciu a rozklad krajín, z ktorých dnes prichádzajú utečenci. Nie my sme z nich spravili štáty, kde vládne ustavičný strach a nebezpečenstvo náhlej smrti, a kde je ľudský život „osamelý, úbohý, [...] zvierací a krátky“. Naše krajiny – na rozdiel od štátov, ktoré majú za sebou koloniálnu a imperiálnu minulosť a po vojne doširoka otvorili hranice prisťahovalcom – nemajú skúsenosť každodenného styku s ľuďmi, pochádzajúcimi z ďalekých krajín a vzdialených kultúr.

Našou ľudskou povinnosťou je však prejaviť im súcit a ochotu pomôcť. Je to aj naša povinnosť ako Európanov. Solidarita je základom, na ktorom bola vybudovaná spoločná Európa. Dnes sa nemôžeme vzdať spoluzodpovednosti za Úniu a odvrátiť pohľad od ľudského nešťastia a od situácie v krajinách, ktoré najviac postihla rastúca vlna prisťahovalectva.

Keď odmietame podať pomocnú ruku, popierame myšlienku európskej solidarity. Ba čo viac, oslabujeme solidaritu iných národov voči našim krajinám. Podkopávame tým základy, na ktorých už vyše štvrté storočia staviame našu bezpečnosť, šancu pre rozvoj, nádej na to, že sa vymaníme z historickej kliatby vojen, cudzej nadvlády a chudoby.

V mene našej ľudskosti, v mene našich princípov a hodnôta vyzývame vlády a občanov našich krajín, aby prejavili praktickú solidaritu s utečencami a umožnili im nájsť aj u nás bezpečné útočisko, a pritom si zachovajú plnú slobodu rozhodovania o vlastnej budúcnosti.

1. **Bronisław Komorowski**, poľský prezident v rokoch 2010-2015
2. **Aleksander Kwaśniewski**, poľský prezident v rokoch 1995-2005
3. **Jerzy Baczyński**, šéfredaktor týždenníka „Polityka“, Poľsko
4. **Gordon Bajnai**, bývalý predseda vlády, Maďarsko
5. **Mirosław Bałka**, sochár, Poľsko
6. **Zuzana Bargerová**, právnička, Liga pre ľudské práva, Slovensko
7. **Zygmunt Bauman**, profesor sociológie, Leeds University, Poľsko-Velká Británia
8. **Uldis Bērziņš**, básnik a prekladateľ, Lotyšsko
9. **Igor Blažević**, iniciátor filmového festivalu One World, Česká republika
10. **Henryka Bochniarz**, predsedkyňa Konfederácie Lewiatan, Poľsko
11. **Michał Boni**, europoslanec, bývalý minister pre administráciu a digitalizáciu, Poľsko
12. **Marek Borowski**, senátor, bývalý minister financií, podpredseda vlády a predseda Sejmu, Poľsko
13. **Bogdan Borusewicz**, predseda Senátu, Poľsko
14. **Martin Bútora**, sociológ, poradca prezidenta, Slovensko
15. **Bogusław Chrobot**, šéfredaktor denníka „Rzeczpospolita“, Poľsko
16. **Włodzimierz Cimoszewicz**, bývalý predseda vlády, Poľsko
17. **Liudas Dapkus**, novinár, zástupca šéfredaktora denníka „Lietuvos rytas“, Litva
18. **Aleš Debeljak**, básnik, esejistka, Slovinsko
19. **Pavol Demeš**, bývalý minister zahraničných vecí, Slovensko

20. **Tibor Dessewffy**, predseda DEMOS Hungary, Maďarsko
21. **Ivaylo Ditchov**, sociológ a spisovateľ, Bulharsko
22. **Magda Faltová**, predsedkyňa Združenia pre integráciu a migráciu, Česká republika
23. **Zsuzsa Ferge**, sociológ, Maďarská akadémia vied, Maďarsko
24. **Władysław Frasyniuk**, opozičný aktivista z čias PŁR, bývalý poslanec,
25. **Róża von Thun und Hohenstein**, europoslankyňa, Poľsko
26. **Rajko Grlić**, režisér, Chorvátsko
27. **István Gyarmati**, diplomat, Maďarsko
28. **Tomáš Halík**, teológ a spisovateľ, Česká republika
29. **Ágnes Heller**, filozofka, Maďarsko
30. **Agnieszka Holland**, filmová režisérka, Poľsko
31. **Štefan Hríb**, šéfredaktor týždenníka “.týždeň.”, Slovensko
32. **Michal Hvorecký**, spisovateľ, Slovensko
33. **Ivars Ījabs**, politológ, Lotyšsko
34. **Josef Jařab**, bývalý senátor, bývalý rektor Univerzity Palackého v Olomouci, Česká republika
35. **Leszek Jażdżewski**, šéfredaktor štvrťročníka „Liberté!”, Poľsko
36. **Jerzy Jedlicki**, historik, opozičný aktivista z čias PŁR, Poľsko
37. **Jana Juráňová**, spisovateľka, Slovensko
38. **Aleksander Kaczorowski**, novinár a esejista, Poľsko
39. **Éva Karádi**, šéfredaktorka štvrťročníka „Magyar Lettre Internationale”, Maďarsko
40. **Dávid Korányi**, bývalý podpredseda ministra zahraničia USA, zástupca riaditeľa Dinu Patriciu Eurasia Center, Maďarsko-Spojené štáty
41. **János Kornai**, emeritovaný profesor, Harvard University a Korvínova Univerzita Budapešť, Maďarsko
42. **András Kováts**, predseda Maďarského združenia migrantov, Maďarsko
43. **Dominika Kozłowska**, šéfredaktorka mesačníka „Znak”, Poľsko
44. **Iwan Krastew**, predseda Centra liberálnych stratégií, Bulharsko
45. **Marcin Król**, univerzitný profesor, historik, Varšavská Univerzita, Poľsko

46. **Andrius Kubilius**, bývalý predseda vlády, Litva
47. **Jarosław Kuisz**, šéfredaktor internetového týždenníka "Kultura Liberalna",
Poľsko
48. **Ewa Kulik-Bielińska**, riaditeľka Nadácie Stefana Batorego, predsedkyňa
Európskeho centra pre nadácie, Poľsko
49. **Tomasz Lis**, šéfredaktor časopisu „Newsweek Polska“, Poľsko
50. **Ondřej Liška**, bývalý minister školstva, predseda Strany zelených, Česká
republika
51. **Ewa Łętowska**, bývalá splnomocnenkyňa pre ľudské práva, Poľsko
52. **Vita Matiss**, politologička, esejistka, Lotyšsko
53. **Jiří Menzel**, režisér, Česká republika
54. **Adam Michnik**, šéfredaktor denníka „Gazeta Wyborcza“, Poľsko
55. **Piotr Mucharski**, šéfredaktor týždenníka „Tygodnik Powszechny“, Poľsko
56. **Jan Němec**, spisovateľ, predseda Asociácia českých spisovateľov, Česká republika
57. **Alvydas Nikžentaitis**, predseda Národného výboru historikov Litvy, Litva
58. **Zbigniew Nosowski**, šéfredaktor mesačníka „Więź“ , Poľsko
59. **Janina Ochojska**, riaditeľka organizácie Polska Akcja Humanitarna, Poľsko
60. **Andrzej Olechowski**, bývalý minister financií a minister zahraničných vecí,
Poľsko
61. **Jurica Pavičić**, spisovateľ, Chorvátsko
62. **Marta Pardavi**, spolupredsedyňa Maďarského helsinského výboru, Maďarsko
63. **Solomon Passy**, bývalý minister zahraničných vecí, Bulharsko
64. **Jiří Pehe**, politológ a spisovateľ, Česká republika
65. **Dimitrina Petrova**, riaditeľ, Equal Rights Trust, Bulharsko
66. **Petr Pithart**, bývalý predseda vlády, Česká republika
67. **Adam Pomorski**, predseda PEN Clubu, Poľsko
68. **Wojciech Przybylski**, šéfredaktor internetového časopisu „Eurozine“, Poľsko
69. **Zoran Pusić**, predseda Občianskeho výboru pre ľudské práva, Chorvátsko
70. **László Rajk jr.**, architekt, dizajnér a politický aktivista, Maďarsko
71. **Pauls Raudseps**, publicista, "Dien", Lotyšsko
72. **Rein Raud**, spisovateľ, kulturológ, Estónsko

73. **Adam Daniel Rotfeld**, bývalý minister zahraničných vecí, Poľsko
74. **Martin Rozumek**, predseda Organizácie pre pomoc utečencom, Česká republika
75. **Andrzej Seweryn**, herec a divadelný režisér, Poľsko
76. **Sławomir Sierakowski**, riaditeľ Ústavu pre pokročilé štúdiá, Poľsko
77. **Martin Milan Šimečka**, spisovateľ, publicista, Slovensko - Česká republika
78. **Marta Šimečková**, novinárka, prekladateľka, Slovensko
79. **Karel Schwarzenberg**, bývalý minister zahraničných vecí, Česká republika
80. **Aleksander Smolar**, predseda Nadácie Stefana Batoryho, Poľsko
81. **Ladislav Snopko**, dramaturg, bývalý minister kultúry, Slovensko
82. **Andrzej Stasiuk**, spisovateľ, Poľsko
83. **Petruška Šustrová**, bývalá disidentka, Česká republika
84. **Jerzy Szacki**, profesor sociológie, Varšavská Univerzita, Poľsko
85. **Małgorzata Szcześniak**, scénografka, Poľsko
86. **Monika Sznajderman**, vydavateľka, Wydawnictwo Czarne, Poľsko
87. **Soňa Szomolányi**, politologička a sociologička, Slovensko
88. **Erik Tabery**, šéfredaktor týždenníka „Respekt“, Česká republika
89. **Stefan Tafrov**, diplomat, ľudskoprávny aktivista, Bulharsko
90. **Béla Tarr**, filmový režisér, Maďarsko
91. **Vesna Teršelič**, riaditeľ Documenta - Centra pre Vyrovnanie sa s minulosťou, Slovinsko
92. **Dubravka Ugrešić**, básnik, esejista, Chorvátsko
93. **Rimvydas Valatka**, novinár, bývalý poslanec, Litva
94. **Magdaléna Vášáryová**, poslankyňa Národnej rady SR, Slovensko
95. **Tomas Venclova**, básnik, Litva
96. **Krzysztof Warlikowski**, divadelný režisér, Poľsko
97. **Jakub Wygnański**, predseda správnej rady Laboratória pre spoločenský výskum a inováciu Stocznia, Poľsko
98. **Adam Zagajewski**, básnik a esejista, Chicago University, Poľsko - Spojené štáty
99. **Péter Zilahy**, spisovateľ, Maďarsko
100. **Andrzej Zoll**, bývalý predseda Ústavného súdu, Poľsko

